

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi

Johdanto

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki työvoimapalveluiden järjestämisestä, jossa säädettäisiin kunnan järjestämistä työvoimapalveluista ja niihin liittyvistä tehtävistä. Nykyinen laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta kumottaisiin.

Vastuu työnhakijoille sekä yrityksille ja muille työnantajille tarjottavista työvoimapalveluista siirrettäisiin pääosin kunnille. Työvoimapalveluiden järjestäminen ja muut työvoimapalveluihin liittyvät lakisääteiset tehtävät muodostaisivat kunnille uuden valtionosuustehtävän. Työttömyysetuuksien rahoitusvastuita uudistettaisiin siten, että kunnan rahoitusvastuu laajenisi työmarkkinatuen lisäksi koskemaan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa. Lisäksi rahoitusvastuu alkaisi nykyistä työmarkkinatuen rahoitusvastuuta aikaisemmin ja kasvaisi portaittain työttömyyden pitkittyessä. Kunnan rahoitusvastuu ei myöskään katkeaisi työttömyysturvalaissa tarkoitettuun työllistymistä edistävään palveluun osallistumisen ajalta kuten nykyisin. Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtyessä kunnille, kunnilla olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet vaikuttaa työttömyysetuuksista syntyvään rahoitusvastuuseen järjestämällä työttömille palveluja, jotka johtavat tehokkaasti työllistymiseen avoimille työmarkkinoille.

Valtiolla olisi jatkossakin kokonaisvastuu työllisyydestä ja työvoimapalvelujärjestelmän valtakunnallisesta toimivuudesta. Valtio vastaisi kuntien työllisyydenhoidon tehokkuuden seurannasta ja arvioinnista sekä laillisuusvalvonnasta. Valtio tarjoaisi työvoimapalveluihin liittyvät valtakunnalliset tietojärjestelmäpalvelut sekä ylläpitäisi valtakunnallisia tietovarantoja.

Valtion paikallisviranomaisina toimivat työ- ja elinkeinotoimistot lakkautettaisiin ja niiden nykyisin hoitamat tehtävät, joita ei ehdoteta siirrettäväksi kunnille, sijoitettaisiin valtionhallinnon sisällä uudelleen pääosin KEHA-keskuksen tehtäviksi. Poikkeuksena olisivat työ- ja elinkeinotoimiston nykyisin hoitamat työntekijän oleskeluluvan osalupaan liittyvät tehtävät, jotka siirrettäisiin Maahanmuuttovirastolle.

Laki työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta kumottaisiin ja korvattaisiin uudella lailla työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoiminnasta.

Tausta

Esitys liittyy pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman toteuttamiseen. Hallitusohjelman keskeisenä tavoitteena on työllisyyden vahvistaminen ja työllisyysasteen nostaminen 75 prosenttiin. Syyskuussa 2020 pidetyn hallituksen budjettiriihen päätösten mukaan hallitus tekee hallituskauden aikana taloutta vahvistavia työllisyystoimia, joiden tavoitteena on saavuttaa 80 000 lisätyöllisen työllisyysvaikutukset.

Hallitusohjelman mukaan kuntien roolia työllisyyspalveluiden järjestäjänä vahvistetaan. Ensimmäisenä toimenpiteenä käynnistettiin 1.3.2021 työllisyyden edistämisen kuntakokeilut, joissa kokeilukunnat vastaavat osin alueensa työ- ja elinkeinopalveluiden tarjoamisesta. Kevään 2021 puoliväliriihessä hallitus päätti julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2022–2024. Samalla hallitus päätti jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Hallitus linjasi, että siirron yhteydessä luodaan rahoitusmalli, joka kannustaa kuntia kehittämään toimintaansa työllisyyttä edistäväksi siten, että uudistuksella saavutetaan 7 000–10 000 lisätyöllistä. Linjauksen mukaan valmistelussa tähdätään siihen, että kunnan vastuuta työttömyysturvan perusosan kustannuksista laajennettaisiin sekä työttömyysturvan ja työttömän palveluun aktivoinnin välinen kytkös poistettaisiin. Valtio ja kunnat jakaisivat työvoimapolitiikan rahoitukseen liittyvää kustannusvastuuta, jolloin turvattaisiin kuntien kannusteet järjestää palveluja myös heikommassa työmarkkina-asetuksessa oleville.

Uudistusta on valmisteltu yhdessä sidosryhmien kanssa työllisyyden edistämisen ministerityöryhmän alaisuudessa toimivassa Työvoimapolitiikan palvelurakenne - alatyöryhmässä.

Tavoitteet

Työvoimapolitiikan järjestämistä vastaavaan siirtoa koskevan uudistuksen tavoitteena on kasvattaa työllisyyttä edistämällä kysynnän ja tarjonnan kohtaantoa valtion ja kuntien välisellä yhteistyöllä sekä vahvistaa alueiden elinvoimaa ja kilpailukykyä asiakaslähtöisillä palveluilla hyödyntämällä kuntaekosysteemin mahdollisuuksia. Yksi uudistuksen keskeisistä elementeistä on kannustava rahoitusmalli. Tavoitteena on laajentaa kuntien vastuuta työttömyysetuuksien rahoituksesta siten, että rahoitusvastuu kannustaa kuntaa huolehtimaan alueen työllisyydestä sekä järjestämään työttömille työnhakijoille mahdollisimman tehokkaasti palveluja, jotka johtavat työllistymiseen. Uudistuksella tavoitellaan 7 000–10 000 henkilön työllisyysvaikutusta.

Vastausohjeet vastaanottajille

Lausuntopalaute pyydetään antamaan noudattaen lausuntopalvelussa olevaa lausuntopohjaa. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse.

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla Lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön viimeistään 27.6.2022 klo 9.

Myös jakelulistan ulkopuoliset tahot voivat halutessaan antaa lausuntonsa.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua Lausuntopalvelu.fi:hin.

Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät Lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet -> Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@om.fi.

Kaikki annetut lausunnot ovat julkisia ja julkaistaan Lausuntopalvelu.fi:ssä.

Aikataulu

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoja luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi 27. kesäkuuta 2022 klo 9.00 mennessä.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat:

hallitusneuvos Jan Hjelt, TEM, puh. 0295 048940
erityisasiantuntija Simo Mentula, VM (rahoitus, kannustinmalli), puh. 0295 530184
budjettineuvos Tanja Rantanen, VM (rahoitus), puh. 0295 530338
finanssiasiantuntija Unna Heimberg VM, kuntien rahoituslaskelmat), puh. 0295 530280
hallitusneuvos Minna-Marja Jokinen, VM (järjestämisvastuu), puh. 0295 530018

Sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@gov.fi

Linkit

<https://tem.fi/te-palvelut-2024-uudistus> - TE-palveluiden uudistaminen 2024 -sivusto

<https://tem.fi/hanke?tunnus=TEM011:00/2022> - Valtioneuvoston hankeikkuna

<https://tem.fi/sv/reformen-av-arbets-och-naringstjansterna-2024> - Webbplats för reformen av arbets- och näringstjänsterna 2024

Liitteet:

[Esitysluonnos julkisten työvoima- ja yrityspalveluiden uudelleen järjestämistä koskevaksi lainsäädännöksi.pdf](#) - Esitysluonnos 6.5.2022

Lakiesityksen luvut 2-12

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 2 *Nykytila ja sen arviointi:*

Työkokeilun hyödyt yhteiskunnalle ylittävät selvästi sen aiheuttamat kustannukset ja tätä kannattaa ehdottomasti jatkaa. Samoin kuntien työtoimintojen jatko lakimuutoksen myötä turvattava.

TyPo hankkeiden tulevaisuus; esityksessä hankkeiden tulokset nähtiin osin riittämättöminä, mutta tunnustettiin niiden asiakasta huomattavasti TE-palveluja paremmin tukeva tuki- ja ohjauspalvelu jonka tulisi olla myös yksi tavoite. Hankkeiden vaatimuksia tullaan tarkastelemaan tulevaisuudessa tarkemmin, tässä kuitenkin huomio kiinnittyy asiakaskuntaan, maantieteellisesti asiakaskunnassa voi olla suurta eroa koulutustason ja äidinkielen suhteen, joka asettaa hankkeet myös eri asemaan. Hankkeille asetettavia vaatimuksia tulisi tarkastella voimakkaammin muiden tulosten, kuin yksinomaan avoimille työmarkkinoille työllistymisen kautta.

Alle 80 % työaikaan tekevän työnhakuvelvoitetta tulisi tarkastella uudelleen. Osa-aikatyö on yksi työn tekemisen muoto joka sopii eri työntekijäryhmille kokoaikatyötä paremmin. Työnhakuvelvoiteprosentin lasku vahvistaisi työntekijän motivaatiota ottaa vastaan myös osa-aikatyötä, ilman pelkoa riittämättömästä työnhakuvelvoitteen täytöstä. Kahden osa-aikatyön yhdistäminen voi olla myös suuri haaste työntekijälle työajoista-, ja työn fyysisestä sijainnista riippuen.

TE-toimistoiden henkilökuntamäärä kasvoi vuodesta 2020 vuoteen 2021 308 henkilöllä. Tämä on määrällisesti erittäin vähän huomioiden uusi asiakaspalvelumalli, joka työllistää henkilökuntaa selkeästi enemmän entiseen toimintatapaan verrattuna. Esityksessä vaaditaan 2023 mennessä tarkastelua monelta osin lain toimivuudesta, ja tärkeää olisi kiinnittää huomiota myös henkilöstön riittävyteen asiakasmääriin per työntekijä nähden.

Uudistuksen onnistumisen kannalta on ensiarvoisen tärkeää, että uudistuksen rahoitus ja resurssointi ovat uudistuksen tavoitteisiin nähden riittävät.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 3 *Tavoitteet:*

Jotta uudistus saavuttaa sille asetetut tavoitteet, tulisi tehtävien resurssoinnin ja rahoituksen olla oikeasuhtaista ja siirrettävien tehtäväkokonaisuuksien asiakaslähtöisiä ja selkeitä palvelukokonaisuuksia.

Tavoitteet on tiivistetty hyvin suppeaan kappaleeseen. Palkkatukiudistuksen myötä palkkatuen määrä tulee vähenemään, miten se kompensoituu tavoitteissa, ei selviä lainkaan. Osa-aikatyötä ei myöskään tunnisteta nykytilassa positiivisella tavalla lainkaan, vaan nykytila ja tavoite antaisivat ymmärtää, että ainoa tavoiteltava asia jokaisen työkykyisen kohdalla on 100% kokoaikatyö. Työmarkkinoilla on paljon henkilöstöä jolle osa-aikatyö sopii elämäntilanteen-, terveydentilan-, tai oman tahdon vuoksi kokoaikatyötä paremmin. Ruotsissa osa-aikatyön määrä on selvästi Suomen korkeampi, kuten myös yli 55-vuotiaiden miesten työllisyys. Tämä osa-alue tulisi tunnistaa myös Suomessa, sillä se onnistuessaan olisi yksi työllisyyttä nostava tekijä.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.1 *Keskeiset ehdotukset:*

Järjestämismvastuun lähtökohtana tulisi olla mahdollisuus hyödyntää työllisyyden hoitamisessa kuntien vastuulla jo nykyisin olevien tehtävien tuomaa lisäarvoa. Esimerkiksi koulutuksen yhteys työvoimapaalveluihin jää ehdotuksessa käytännössä vaille merkitystä. Järjestämismvastuu tulisi olla jokaisella kunnalla ja kunnat voisivat keskenään sopia kuntalain mukaisesti siitä, kuinka ne tehtävän järjestävät.

Perustettavat työllisyysalueet tulevat käsittämään useita pieniä kuntia, joissa välimatkat voivat olla hyvinkin pitkiä. Ajateltu malli toiminee alueilla, joissa on käytettävissä julkinen liikenne ja työpaikkoja on laajasti tarjolla eri kuntien alueilla. Muuttotappiokunnissa pelkona on, että kunnat joutuvat tyytymään suurempien kuntien heille tarjoamaan palvelupakettiin, joka tarkoittaa, että työttömälle annettavat palvelut sijaitsevat kymmenien-, jopa satojen kilometrien päässä toisen kunnan alueella, kuten myös tarjottavat työpaikat.

Työkokeilun keston lyhentäminen 12 kuukaudesta 6 kuukauteen tulee aiheuttamaan eri kunnille- ja järjestöille suuria haasteita. Vaikeasti työllistettävien kohdalla 12 kuukauden työkokeilu voi olla erittäin tarpeellinen, sillä ensimmäiset kuukaudet voivat selvittää yksin henkilön työssä jaksamista ja varsinainen ammatillinen tarkastelu ja kehitys tapahtuvat vasta myöhemmässä vaiheessa työkokeilua. Tavoitteeksi on kirjattu, ettei työkokeilussa olevilla korvattaisi palkkatuella olevia työntekijöitä. Kuitenkin samaan aikaan kierroksella on lakimuutos jossa palkkatuen määrä ja kesto tullaan lyhentämään, joten yhdessä nämä luovat vahvasti heikentävän kentän nykyisiin palveluihin ja toimiin verraten

Palveluiden rahoituksen määräytyminen suhteessa 70% (18-64 vuotiaat) ja 30% (työttömät, laaja käsite) sekä työttömyysturvaetuksien kompensaaation määräytyminen kunnille poikkileikkaustilanteen mukaisesti ilman uudelleentarkastelun mahdollisuutta vaatii muutoksia. Työttömyysturvaetuksien kompensatiota tulisi tarkastella määrääjain, sillä esitetty malli on voimakkaasti suhdanneriippuvainen. Lisäksi pitäisimme perusteltuna, että työkäiseen väestöön painottuvaa palveluiden rahoitusmallia tarkastellaan uudelleen. Malli on alueellisesti epätasa-arvoistava ja suosii erityisesti etelän väkirikkaita kaupunkeja. Esitämme Kuntaliiton tavoin, että rahoitus määräytyisi suhteessa 50% - 18-64 vuotiaat ja 50% - työttömien määrä. Tämä pienentäisi kuntien taloudellista riskiä muutostilanteissa ja työttömyyteen osittain perustuva rahoitus olisi looginen, sillä se seuraa tarvetta.

Hyvinvointialueiden rooli, vastuu ja kannusteet suhteessa kuntiin on selkeytettävä: myös hyvinvointialueilla tulee olla vastuuta pitkään työttöminä olleiden kustannuksista, kuten osa työttömyysturvan perusosasta pitkäaikaistyöttömiä koskien. Hyvinvointialueilta puuttuvat taloudelliset ja lainsäädännölliset kannustimet edistää sosiaali- ja terveystalouksia saavan työttömän parempaa pääsyä työmarkkinoille.

4.1.8 Työllistämistä edistävän monialaisen tuen yhteistoiminta

Lakiehdotuksessa toimijoina mainitaan työvoimaviranomainen, hyvinvointialue ja KELA. Toimijoiden joukossa ei ole mainittu kuntaa. Nähdäksemme kunnan lisääminen lakiin olisi perusteltua, sillä muutoin palveluita voi olla vaikea sovittaa yhteen kunnan muiden toimintojen kanssa tietosuojaan tullessa esteeksi.

Palkkatuen osalta yhdyimme Kuntaliiton lausuntoon ja aiemmin sanottuun.

Kunta pitää lisätä monialaisen yhteistoimintamallin toimijoihin. Näin turvattaisiin esityksen tavoitteet asiakkaan palveluiden yhteensovittamisesta kuntaekosysteemin kanssa.

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 4.2 *Pääasialliset vaikutukset:*

Vaikutukset kunta talouteen

Kuntien taloudelliset vastuut lisääntyvät merkittävästi muun muassa kannustavan rahoitusmallin johdosta. Esitetyn uudistuksen rahoitusmalliin liittyy merkittävä riski kunnan talouden tasapainolle. Kompensaatio ja tasausmenettelyn määrittäminen poikkileikkaustilanteessa heikentää sellaisten kuntien talouden tasapainoa, joissa on jo ennestään suuri rakenteellinen työttömyys ja joissa pitkäaikaistyöttömyyden ratkaisu työllistämistoimilla on epätodennäköistä. Lisäksi esityksen kuntakohtainen kustannusten nykytila on muodostettu laskennallisesti, koska työvoimapalveluita ei nykyisin järjestetä kuntakohtaisesti

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 5 *Muut toteuttamisvaihtoehdot:*

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 8 *Lakia alemman asteinen sääntely:*

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 10 *Toimeenpano ja seuranta:*

Huomionne hallituksen esityksen luvusta 12 *Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys:*

Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä

Luku 1 sisältää lain yleiset säännökset.

Näkemyksenne: **Ei kommentoitavaa.**

Luvussa 2 säädettäisiin järjestämisvastuusta.

Eryteisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- edut ja hyödyt järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille
- mahdolliset riskit järjestämisvastuun siirtämisessä kunnille
- työvoiman määrää ja työllisyysaluetta koskeva sääntely (huom: poikkeus työvoimapohjan kriteeriin voimaanpanolaissa)
- palvelujen tarjoamista koskeva sääntelyesitys

Järjestämisvastuun siirtäminen on koko hankkeen tärkein ja kannatettavin muutos. Järjestämisvastuun siirtäminen paikallistasolla mahdollistaa TE-palvelujen integroimisen

muihin kunnan tehtäviin. Hyöty tulee myös sitä kautta, että kunnissa on paikallistuntemusta ja tunnetaan alueen työnhakijat, yritykset työvoimaa tarvitsevat.

Tätä hyötyä kuitenkin osittain vesittää yksioikoinen 20 000 henkilön työvoimamäärän vaatimus. Pienen kunnan näkökulmasta mikään ei välttämättä muutu, eikä tosiasiasa järjestämisvastuu siirry kunnille, mutta rahoitusvastuu kyllä. Mistään aineistosta ei löydy tukea sille, miksi työvoimapohja pitäisi olla juuri 20 000 henkilöä. Ainoa peruste on palvelujen saaminen ns. isommille hartioille ja mahdollisesti yhtenäisten työssäkäyntialueiden hyödyntäminen.

Etelä-Karjalassa vain yksi kunta I. Lappeenranta täyttää työvoimamäärän vaatimuksen. Täällä onkin linjattu jo aiemmin, että viedään eteenpäin maakunnallista mallia. Maakunnassa on ollut jo perinteisesti aktiivista maakunnallista yhteistoimintaa, mikä vahvistuu uudistuksen myötä.

Järjestämisvastuun siirron ohella on myös huolehdittava siitä, että kuntien saama rahoitus on riittävää. Kuntaliitto mm. esittää, että laajan työttömyyden painoarvoa korotetaan, joka paremmin huomioisi suhdannevaihteluiden aiheuttamaa työttömyyttä ja niiden tuomia riskejä.

Luvussa 3 säädettäisiin ohjauksesta ja valvonnasta.

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- valtakunnalliset tavoitteet
- työllisyyden edistämisen valtakunnallinen neuvottelukunta ja sen tehtävät
- alueelliset työllisyyden edistämisen yhteistyö- ja seurantakeskustelut

Valvonnan ja ohjauksen kannalta järjestämisvastuun ja rahoituksen eriytyminen voi olla ongelmallista. Esimerkiksi mikä taho kantaa vastuun palvelujen saatavuudessa esiintyvistä mahdollisista ongelmista? Toisin sanoen vastuiden eriytyminen voi johtaa valvontaan liittyvien tehtävien monimutkaistumiseen.

Luvussa 4 säädettäisiin työnhakijan palveluprosessista.

Säännökset vastaavat 2. toukokuuta voimaan tulleen uuden asiakaspalvelumallin (niin sanottu pohjoismainen työvoimapalvelumalli) säännöksiä.

Näkemyksenne: **Palveluprosessi on kannatettava ja prosessi sisältöineen on kuvattu yllättävänkin yksityiskohtaisesti esitysluonnoksessa.**

Luvussa 5 säädettäisiin työnvälityksestä ja työnhakuvelvollisuudesta.

Näkemyksenne: **Tavoitteet työnvälitykselle ovat perustellut ja niitä edistää työnhakijalle esitetty työnhakuvelvollisuus.**

Luvussa 6 säädetään tieto- ja neuvontapalveluista, asiantuntija-arvioinneista, ammatinvalinnan- ja uraohjauksesta sekä valmennuksesta ja kokeilusta.

Näkemyksenne: **Palvelut ovat hyvin kuvattu esityksessä.**

Luvussa 7 säädettäisiin työvoimakoulutuksesta.

Näkemyksenne: **Hyväksyttävissä.**

Luvussa 8 säädettäisiin muutosturvakoulutuksesta.

Näkemyksenne: **Hyväksyttävissä.**

Luvussa 9 säädettäisiin työttömyysetuudella tuetusta työnhakijan omaehtoisesta opiskelusta.

Näkemyksenne: **Hyväksyttävissä.**

Luvussa 10 säädettäisiin työnantajalle myönnettävistä tuista (palkkatuki, 55-vuotta täyttäneiden työllistämistuki, työolosuhteiden järjestelytuki).

Näkemyksenne: **Hyväksyttävissä.**

Luvussa 11 säädettäisiin henkilöasiakkaalle myönnettävistä tuista ja korvauksista (starttiraha, työhön tai palveluun hakeutumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus, palveluun osallistumisesta aiheutuvien kustannusten korvaus).

Näkemyksenne: **Hyväksyttävissä.**

Luvussa 12 säädettäisiin työllistämisvelvoitteesta.

Työllistämisvelvoite Velvoitetyön järjestämisestä aiheutuviin palkkakustannuksiin ei maksettaisi erikseen palkkatukea. Kunnalle maksettaisiin työvoimapalveluiden järjestämiseen valtionosuutta, josta säädettäisiin kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetussa laissa. Valtionosuuteen luettaisiin mukaan velvoitetyöstä aiheutuvat palkkakustannukset palkkatuen määrää vastaavalta osin. Tämä tarkoittaisi sitä, että 50 prosenttia työllistetyistä aiheutuvista 10 luvun 5 §:ssä tarkoitetuista palkkatuella katettavista palkkakustannuksista olisi mukana valtionosuuden kustannuspohjassa.

Luvussa 13 säädettäisiin asiakastietojen käsittelystä ja valtakunnallisesta tietojärjestelmäpalvelusta.

Näkemyksenne: **Vastuut henkilötietojen käsittelystä eri toimintamalleissa jäävät epäselviksi. Sinänsä asiakastiedot, tietovarannot ym. ovat kuvattu kattavasti.**

Luvussa 14 säädettäisiin palvelualustasta.

Näkemyksenne: **Palvelualustan kaltainen avoin palvelu on erittäin hyvä uudistus.**

Luvussa 15 säädettäisiin tukien ja korvausten maksamisesta ja takaisinperinnästä.

Näkemyksenne: **Ei huomautettavaa.**

Luku 16 käsittää erinäisiä säännöksiä.

Näkemyksenne: **Ei huomautettavaa.**

Luvussa 17 säädettäisiin muutoksenhausta.

Näkemyksenne: **Hyväksyttävissä.**

Muut esitykseen sisältyvät lakiehdotukset

Näkemyksenne esitykseen sisältyvistä muista lakiehdotuksista:

Laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksesta annetun lain muuttamisesta ja laki elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä, ovatko ehdotetut muutokset ELY-keskusten sekä KEHA-keskuksen tehtäviin riittävän selkeät ja eri toimijoiden yhteistyötä edistävät?

Laki työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain 23 §:n muuttamisesta

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- kuntien vastuulle siirtyvien tehtävien rahoitus, ovatko ehdotetut uudet valtionosuuden määräytymistekijät toimivia rahoituksen kohdentamisessa?
- kolmen vuoden siirtymäaika laskennalliseen rahoitukseen (voimaantulosäännös)

- kunnan työttömyysetuuksien rahoitusvastuun laajentamisen korvaus

Valtio sitoutuu korvaamaan tehtävävastuiden siirrosta aiheutuvat kustannukset täysimääräisesti, mikä on erittäin kannatettava pohja rahoitusmallille. Kuntaliiton näkemys, että siirtyvien tehtävien rahoituksen tulisi perustua arvioon tehtävien laajuudesta ja vaativuudesta on kannatettava.

Muista osin yhdyimme Kuntaliiton näkemykseen asiassa.

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta (pois lukien 14 luku)

Erityisesti toivotaan näkemyksiä työttömyysturvaprosessiin ja sitä koskevaan toimivaltaan liittyen.

Laki työttömyysturvalain muuttamisesta 14 luku; Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta; Laki työttömyyskassalain muuttamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- kunnan työttömyysetuusmenoon kohdistuvan rahoitusvastuun porrastusmalli
- eräiden kotoutumisesta annetussa laissa tarkoitettujen henkilöiden kohdalla sovellettavaksi ehdotettu poikkeus kunnan rahoitusvastuuseen työmarkkinatuesta
- ehdotus kunnan rahoitusosuuden perintää koskevan tehtävän hoitamisesta Kelassa myös peruspäivärahan ja ansiopäivärahan perusosan osalta
- edellä ehdotettujen muutosten vaikutus Kelan, työttömyyskassojen ja Työllisyysrahaston työmäärään mukaan lukien tietojärjestelmämuutokset ja näistä aiheutuvat kustannukset

Laki ulkomaalaislain muuttamisesta

Laki luonnontuotteita keräävien ulkomaalaisten oikeudellisesta asemasta annetun lain 8 §:n muuttamisesta

Laki valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021 – 2028 annetun lain muuttamisesta

Laki palkkaturvalain muuttamisesta; Laki merimiesten palkkaturvalain muuttamisesta

Laki Työkanava Oy –nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Laki ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Laki vuorotteluvapaalain muuttamisesta

Laki sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain 6 ja 11 §:n muuttamisesta

**Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta;
Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta**

**Laki työsopimuslain muuttamisesta;
Laki merityösopimuslain muuttamisesta**

**Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 3 a ja 37 a §:n muuttamisesta;
Laki valtion virkamieslain 5 a ja 9 c §:n muuttamisesta**

**Laki yhteistoimintalain muuttamisesta;
Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella annetun lain 8 ja 9 §:n muuttamisesta;
Laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa annetun lain 24 ja 25 §:n muuttamisesta**

**Laki toimeentulotuesta annetun lain muuttamisesta;
Laki eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 14 §:n muuttamisesta;
Laki kansaneläkelain 35 §:n muuttamisesta;
Laki sairausvakuutuslain 8 luvun 9 §:n muuttamisesta;
Laki sotilasavustuslain 11 §:n muuttamisesta;
Laki opintotukilain 6 §:n muuttamisesta**

Laki sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnasta annetun lain 14 §:n muuttamisesta

**Laki tuloverolain muuttamisesta;
Laki maatilatalouden tuloverolain 10 f §:n muuttamisesta;
Laki elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 56 §:n muuttamisesta**

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain 2 ja 3 §:n muuttamisesta

**Laki rikoslain 47 luvun 6 §:n muuttamisesta;
Laki rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta;
Laki rikosrekisterilain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain muuttamisesta**

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaansaattamisesta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä seuraavista:

- yhteistoimintasopimusten solmimiselle esitetty aikataulu
- henkilöstösiirrot ja henkilöstön asemaan liittyvät menettelytavat
- sitovien sopimusten ja vastuiden siirtyminen

Laki työllistymistä edistävästä monialaisen tuen yhteistoiminnasta

Erityisesti toivotaan näkemyksiä asiakaskriteerin muutoksesta ja nuorten työllistymistä edistävän monialaisen tuen yhteispalvelua koskevasta sääntelystä.

Asiakkuuden perusteena oleva palvelutarve on perusteltua.

Muut huomioon esityksestä

Kommentoitavaa:

Työllisyys- ja elinkeinopalveluiden siirto kuntiin on odotettu uudistus, joka tulee toteuttaa palveluiden vaikuttavuuden parantamiseksi.

Merkittävin heikkous esityksessä on vallan, vastuun ja rahoituksen eriyttäminen.